

V (prekvapivo) katolíckej Prahe

Matej Gavlák

1. augusta 2022 ✝ Spoločnosť

Členovia redakcie portálu Christianitas.sk si urobili malý letný výlet do hlavného mesta Česka a z tohto výletu sa zrodila celkom zaujímavá reportáž.

Foto: Tóno Kulan

Nečakane katolícke mesto

Praha je už na prvý pohľad nečakane katolíckym a zvlášť mariánskym mestom. Človek je šokovaný pri pohľade na množstvo kostolov, krížov či sôch svätcov, ktoré Prahu zdobia, zvlášť, keď si spomenie na to, akú povesť toto mesto má. Už pár krokov od Hlavného nádraží je obrovská socha svätého Václava sediaceho na koni, lemovaná sochami ďalších českých svätcov. Na Václavovej hrudi sa jasne skvie veľký kríž, čo je pre takto liberálne mesto vskutku nečakané. Na portáli prague.eu sa ďalej uvádza:

„Pomník bol doplnený českými patrónmi – pri čelnom pohľade vpredu vľavo socha sv. Ľudmily, za ňou socha sv. Anežky (pôvodne pustovník sv. Ivan), vpravo vpredu stojí socha sv. Prokopa a za ním socha sv. Vojtecha. Pomník bol odhalený v roku 1913 (ešte nie celkom dokončený), posledné sochy sv. Vojtecha a sv. Anežky boli inštalované až v roku 1924.“

Hneď za sochou sa týči nádherné Národní muzeum. Keď človek vojde dnu, hneď prvou sochou je ďalšia postava s krížom na hrudi. Prejdete cez pokladňu a priestor hore po schodoch, dostanete sa do sály plnej sôch a búst, ktorej dominuje cisár František Jozef I. – známy svojou katolíckou vierou – a na opačnej strane jeho manželka, cisárovná Alžbeta. Keď návštevník zdvihne hlavu, na strope zočí nádherné maľby, z ktorých niektoré sú opäť s motívmi katolíckych kráľov a biskupov stojacich po ich boku.

Stará budova Národního muzea je rozdelená na dve časti – na Prírodovedné múzeum a na Múzeum českých dejín. Druhé menované je priam preplnené katolíckymi artefaktmi. Nájdete tam sochy, obrazy, rôzne vyobrazenia či rytiny spojené so svätcami, Pannou Máriou, Pánom Ježišom, ako aj časti oltárov, mini-oltáriky, náboženské knihy, spevníky, staré biblie. Akoby sme sa nachádzali v cirkevnom múzeu a nie v národnom.

Hneď vedľa sochy svätého Václava je stanica metra. Vojdete do „Zeleného áčka“, nastúpíte do metra a vystúpíte o dve zastávky ďalej – na Staroměstské. Odtiaľ sa dostanete tak k Mariánskemu sloupu, ako aj ku

svetoznámemu Karlovmu mostu. Karol IV. bol ďalší veľký katolícky kráľ v českých dejinách – možno ten najväčší. Do dnešnej doby sa nám zachovalo množstvo stredovekých spisov o jeho osobnej zbožnosti. A tento svoj postoj pretavil aj do mosta cez rieku Vltava, ktorý nesie jeho meno. Pred vstupom na most je veľká železná socha kráľa Karla. Celý Karlův most je z oboch strán posiaty sochami svätcov. Dominuje mu v strede umiestnené vyobrazenie ukrižovania Pána Ježiša, pri ktorom nechýbajú sochy Panny Márie a svätého Jána. Most je takmer stále preplnený turistami, ktorí sa zvyknú fotiť so sochami svätcov, akoby to boli nejaké súčasné celebrity.

Foto: Tóno Kulan

Keď návštevník prechádza od Karlovho mosta k Mariánskemu sloupu, ide okolo mnohých malých obchodíkov, ktoré okrem bežných turistických suvenírov ponúkajú aj vskutku zvláštne bronzové sošky. Viaceré z nich sú s kresťanskými motívmi: zobrazujú kráľov a rytierov, sv. Michala a ďalších anjelov, výnimočná bola aj železná soška Panny Márie a obzvlášť vyobrazenie Poslednej večere. Medzi ďalšie výstavné kusy patrilo železné vyobrazenie Napoleona, cisára Augusta či bojovníka gréckej Sparty.

Mariánsky sloup dominuje Mariánskemu námestí, ktoré je takisto plné turistov. Stĺp je skutočne prekvapivo vysoký a prvé čo mi zišlo na um bolo, že muselo ísť o naozaj drahý projekt, znovu ho po viac ako sto rokoch osadiť. Uvádza sa, že bol zaplatený z milodarov veriacich. Stĺp s Pannou Máriou na vrchole je postavený na mohutnom podstavci, v ktorého vnútri vidieť cez mriežku obrázok Matky Božej s malým Ježiškom. Panna Mária na vrchole stĺpa má okolo hlavy „veniec z dvanástich hviezd“ a stojí na akomsi okrídlenom drakovi, zjavne reprezentujúcom porazeného diabla. Mariánsky sloup bol požehnaný kardinálom Dukom v roku 2020.

Foto: Tóno Kulan

Dominantou, ktorú z Karlovho mostu možno jasne rozoznať je Pražský hrad. A práve tam sa tiež nachádza duchovné centrum českých zemí – Katedrála sv. Víta, Václava a Vojtěcha. Je to vlastne architektonická dominanta Prahy a jej mohutné obrysy a veľkoleposť dávajú jasne najavo, že bola budovaná ako stredobod českého štátu. Na oficiálnej stránke katedrály sa píše:

„Katedrála bola prirodzene od samého počiatku budovaná aj ako metropolitný chrám, ktorý mal byť, ako je výslovne napísané v listine prvého pražského arcibiskupa Arnošta z Pardubíc, „matkou všetkých kostolov“, miestom oslavy Božej, stánkom pre bohoslužby, schránkou hrobov ochrancov českej krajiny.“

Napriek tomu, že katedrála v priebehu 20. a začiatku 21. storočia čelila opätovným pokusom o jej pretvorenie, či redefinovanie na akýsi sekulárny „národný panteón“, predsa si dokázala zachovať svoj číro katolícky ráz. Katedrála si tiež zachováva svoj kráľovský ráz. V jej centre zaujme hrobka českých panovníkov. Nájdeme tu tiež hrob sv. Jána Nepomuckého i sv. Víta. Umeleckým stvárnením a hlbokou duchovnou atmosférou zaujmú tiež Kráľovská oratoľ, Svatováclavská kaple či Kaple Panny Marie.

Raz som čítal jednu myšlienku, ktorá znela zhruba takto: *„My dnes sme anticivilizácia postavená na skutočnej civilizácii.“* A presne taká je aj Praha. Mesto preslávené svojou silnou homosexuálnou lobou, mesto o ktorom sa šušká, že je jedným z tichých priekopníkov legalizácie pedofílie, stredoeurópske hlavné mesto pornografie, či mesto „frčiace na drogách“, Praha bola predsa len postavená svätcami. Ktovie – možno ju raz budú svätci obnovovať po tom, čo ju tamtí skôr či neskôr zdevastujú aj materiálne, keď už ju takto zdevastovali duchovne.

Mimochodom – aj Bratislava by konečne mohla postaviť sochu nejakému svätcovi, pretože jediná výraznejšia socha, ktorá v centre mesta stojí, patrí slobodomurárovi T. G. Masarykovi. Čo takto postaviť do centra hlavného mesta napríklad blahoslaveného Karola Habsburského, nášho posledného panovníka?

URL adresa článku: <https://christianitas.sk/v-prekvapivo-katolickej-prahe/>